

Muistio: Luonnonvarafoorumi – Maa-ainekset

Varsinais-Suomen liitto

22.6.2016 klo 9:00–10:30

Läsnä

Jussi Ahonen, GTK
Jukka Annevirta, Infra ry
Harri Laaksonen, Loimaan kaupunki
Matti Norr, Loimaan kaupunki
Markus Nissinen, MTK
Riku Rousku, NCC
Erno Somervuori, Nordkalk
Ville-Pekka Johansson, Renotech
Petteri Karlsson, Rudus
Jari Lehtonen, Rudus
Katja Lehtonen, Rudus
Anne Kari-Nummi, Salon kaupunki
Sirpa Sorsa, Salon kaupunki
Anni Eerola, Valonia
Riikka Leskinen, Valonia
Mia Laakso, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Erika Liesegang, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Sanna-Liisa Suojasto, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Esa Wihlman, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Timo Juvonen, Varsinais-Suomen liitto
Aleksis Klap, Varsinais-Suomen liitto
Pilvi Korhonen, Varsinais-Suomen liitto
Arttu Koskinen, Varsinais-Suomen liitto (kirjuri)

Luonnonvarafoorumin kulku

Aleksis Klap esitteli asialistan ja luonnonarvojen ja –varojen vaihemaakuntakaavan sisällön ja aikataulun, tehtävät selvitykset ja kaavaprosessin etenemisen. Kaavaprosessissa tullaan tekemään paljon tiedonkeruuta ja selvityksiä kaavan teemoihin liittyen, mutta kaikki eivät välttämättä realisoitu kaavamerkintöinä. Luonnosvaiheessa ei tulla esittelemään varsinaista kaavakarttaa, vaan eri teemoja ja selvityksiä tarkastellaan laajemmin. Kaava saa mahdollisesti lainvoiman 3-4 vuoden kuluttua, ja siinä katsotaan ainakin 15–20 vuotta tulevaisuuteen.

Pilvi Korhonen esitteli lämpökarttatarkastelut maa-aineslupien sallimista ottomääristä ja selvityksensä potentiaalisista keskitetyistä harjuaineiden ottoalueista. Selvitystyön tulokset eivät johda suoraan maakunta-kaavamerkintöihin, vaan selvityksen pohjalta pohditaan, millä ehdoin mahdollisia alueita keskitettyjä otto-alueita merkitään. Kalliokiviaineiden ottoaikoja ei välttämättä ole tarpeen kartoittaa selvityksen tekniikalla, koska pohjavesi ei rajoita samalla tavalla ottoa. Todettiin, että NOTTO-rekisterissä on myös jonkin verran tietoja olemassa olevista varainnoista. Pohjaveden alapuolista ottoa varten on tehty selvityksiä ainakin Pohjois-Savossa, samaa voitaisiin harkita näiden alueiden osalta. POSKI-selvitysten soravarapotentiaalit, GTK:n selvittämät maa- ja kiviainesvarainnot sekä MATTI-tietojärjestelmän pilaantuneet alueet nousivat esiin tietolähteinä selvitykseen. Pohjavesiluokituksesta poistettujen alueiden voimat voivat olla potentiaalisia huomiotta jääneitä soranoton kohteita, jos muita suojeluarvoja ei ole. ELY-keskus tarkistaa pohjavesialueet tulevana syksynä. Salon Härjänvatsan alueelle on olemassa päivityksen tarpeessa oleva soranoton yleissuunnitelma.

Arttu Koskinen esitteli vaihemaakuntakaavassa tehtävää geologisesti arvokkaiden alueiden päivitystä. Alueita on merkitty maakuntakaavassa nykyisin noin 150. Tulevassa vaihemaakuntakaavassa uusia alueita merkitään mahdollisesti yli 50 lisää. Kaikista maakuntakaavaan merkittävistä geologisesti arvokkaista alueista tehdään niiden perustiedot sisältävä kohdekortti. Todettiin, että VELMU-ohjelman merigeologinen aineisto tulee ge-alueita päivittäessä huomioida.

Arttu Koskinen esitteli kaivoksiin, louhoksiin ja maa-ainesten ottoon liittyvää olemassa olevaa aineistoa. Tähän mennessä on kerätty taustatietoa, jonka pohjalta kaavamerkintöjä harkitaan. ELY-keskuksen todettiin tutkivan käytöstä poistettuja kaivosalueita. Tieto näistä alueista todettiin tärkeäksi kaavatyön kannalta. Raison Palovuoren todettiin olevan alueellisesti yksi tärkeä alue.

Keskusteltiin maa-aineterminaaleista. Todettiin, että erityistoimintojen alueet, kuten jätehuoltoalueet, voivat olla potentiaalisilla paikoilla terminaaleiksi. Erityisesti kiinnostavia ovat toteutumattomat merkinnät. Potentiaaliset kohteet käydään kaavatyössä tapauskohtaisesti läpi. Todettiin, että maakuntakaavatasolla merkittävien maa-aineterminaali-alueiden kokoluokkaa ja merkintätapaa tulee vielä pohtia. Terminaali-alueilla tulisi olla muutakin kuin läjitystoimintaa. Todettiin nykyisiltä läjitysalueilta mahdollisesti löytyvän kohteita, joissa olisi potentiaalia laajentaa toimintaa terminaaleiksi.

Arttu Koskinen esitteli alueellista ylijäämä- ja uusiomaa-aineshanketta. Todettiin käynnissä olevan MARA- ja MASA-asetustyön liittyvän vahvasti hankkeen teemoihin. Hankkeen puitteissa on mahdollista työpanoksella edistää uusiomaa-ainesten laajempaa käyttöönottoa ja pilotointia Varsinais-Suomen alueella, joskaan rakennushankkeiden kustannuksiin ei ole mahdollista osallistua.

Pohdittiin yleisellä tasolla YVA-prosessin tulosten kelpoisuusaikaa ja päivittämismahdollisuuksia, mikäli olosuhteet muuttuvat tai toteutumaton toiminta tulee vuosien päästä ajankohtaiseksi. Todettiin, että YVA:lle ei ole vanhentumisaikaa. Toiminnan muuttuessa alkuperäistä YVA-aineistoa voi olla mahdollista käyttää, mutta ympäristölupa on uusittava, ja päivitykset on tehtävä ennen uuden luvan hakemista, joten prosessi vie aikaa. Pitkien ympäristölupaprosessien todettiin olevan haasteellisia toimintojen kehittämisen kannalta. Uusia toimintamahdollisuuksia voi tulla lyhyelläkin aikajänteellä, ja näitä voi olla vaikea lupaa hakiessa ennakoita. Usein tästä johtuen haetaan varmuuden vuoksi lupaa monelle erilaiselle toiminnolle.